

Kulturdepartementet

Vår dato 07.02.2020
Deres dato
Vår referanse
Deres referanse 19/6342

Høring om gjennomføring av EUs direktiv om kollektiv rettighetsforvaltning og om åndsverklovens rekkevidde for nærstående rettigheter

Vi viser til Kulturdepartementets høringsbrev datert 6. desember 2019 med høringsfrist 7. februar 2020.

Mediebedriftenes Landsforening (MBL) er mediebedriftenes bransje- og utgiverorganisasjon. MBL skal bidra til å styrke og verne ytringsfriheten, pressefriheten og informasjonsfriheten som grunnleggende verdier i et demokratisk og åpent samfunn. MBL skal arbeide for gode og stabile rammebetingelser som fremmer et mangfold av økonomisk sunne medier. MBL har rundt 320 medlemmer fra alle typer medier, herunder 160 mediehus.

MBL er en av Kopinors medlemsorganisasjoner, og vi viser til Kopinors høringsuttalelse.

Vi ønsker imidlertid å peke på et par forhold som vi mener er uklare i høringsnotatet.

1. Avgrensning mot tariffavtaler

Slik vi forstår lovforslaget er det ikke ment at rettighetsforvaltning mellom arbeidsgiver og ansatte gjennom inngåelse av tariffavtaler o.l. skal omfattes av loven. Dette fremgår for øvrig også av direktivet der det avgrenses mot foreningsfrihet i arbeidsforhold. MBL ber om at dette gjøres helt klart i lovens forarbeider.

2. § 3 «Kollektiv forvaltningsorgan» og «Uavhengig forvaltningsorgan»

Mediebedriftenes Klareringstjeneste AS (Klareringstjenesten) er et AS som er heleid av MBL. Klarering gjennom Klareringstjenesten er et tilbud til MBLs medlemmer. Selskapet inngår avtaler med nyhetsovervåkere om klarering av rettigheter til å bruke åpent digitalt innhold i sine nyhetsovervåkingstjenester. Klareringen skjer etter fullmakt fra de av MBLs medlemmer som ønsker å være en del av ordningen.

Vederlaget blir i all hovedsak utbetalt til utgiverne, som igjen deler inntektene med opphavsmennene etter bestemmelser i tariffavtale. Klareringstjenesten kjøper tjenester til administrasjon og daglig ledelse av MBL, og går som regel med et lite overskudd. Selskapets vedtektsfestede formål er «Klarere bruk av digitale kopier og drive forretningsvirksomhet med tilknytning til dette.» For mer informasjon om Klareringstjenesten, se <https://www.mediebedriftene.no/om-mbl/datterselskaper/mediebedriftenes-klareringstjeneste-as/> Det er noe for oss uklart om Klareringstjenesten vil bli regnet som en kollektiv forvaltningsorganisasjon, en uavhengig forvaltningsorganisasjon eller om den vil falle utenfor begge disse definisjonene.

Slik vi vurderer det er Klareringstjenesten ikke eiet eller kontrollert av sine medlemmer. Medlem er i utkast til lov § 3 nr 4) definert som «En rettighetshaver eller en organisasjon som representerer rettighetshaver, medregnet kollektive forvaltningsorganisasjoner og sammenslutninger av

rettighetshavere, som oppfyller kravene for medlemskap i en kollektiv forvaltningsorganisasjon.» Etter vårt syn passer ikke verken betegnelsen «medlem» eller definisjonen av disse på Klareringstjenestens virksomhet. Klareringstjenesten har en eier (MBL) men fullmaktene til klarering kommer ikke via MBL men direkte fra de av MBLs medlemmer som ønsker å gi slike fullmakter. MBL representerer altså ikke rettighetshaverne mht fullmakter. Slik vi vurderer det har ikke Klareringstjenesten «medlemmer» i lovutkastets forstand, og er dermed ikke eiet eller kontrollert av sine medlemmer. Etter vårt syn faller derfor ikke Klareringstjenesten inn under definisjonen av Kollektiv forvaltningsorganisasjon.

Selskapet er imidlertid etter vårt syn «eiet eller kontrollert, indirekte eller direkte, helt eller delvis, av rettighetshaverne» i og med at alle rettighetshaverne er medlem av MBL. Klareringstjenesten faller således også utenfor definisjonen av Uavhengig forvaltningsorganisasjon i § 3 nr 3).

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Randi S. Øgrey". The signature is written in a cursive, flowing style.

Randi S. Øgrey
Adm. dir.